

Klimaatemoties in de klas

Hoe ontwikkel je onderwijs dat leerlingen voorbereidt op een, voor ons én onze planeet, wenselijke toekomst?

Reina Kuiper (Wageningen Pre-University)



Programma

- Waar ben je dankbaar voor?
- Waar maak je je zorgen om?
- Kansrijke momenten uit de scheikundeles
- Ervaringscirkel – omgaan met emoties?
- Competenties voor duurzame ontwikkeling.
- Didactiek en werkvormen



Waar ben jij dankbaar voor?



Wat raakt jou?

Boos

Somber

Bang

Machteloos

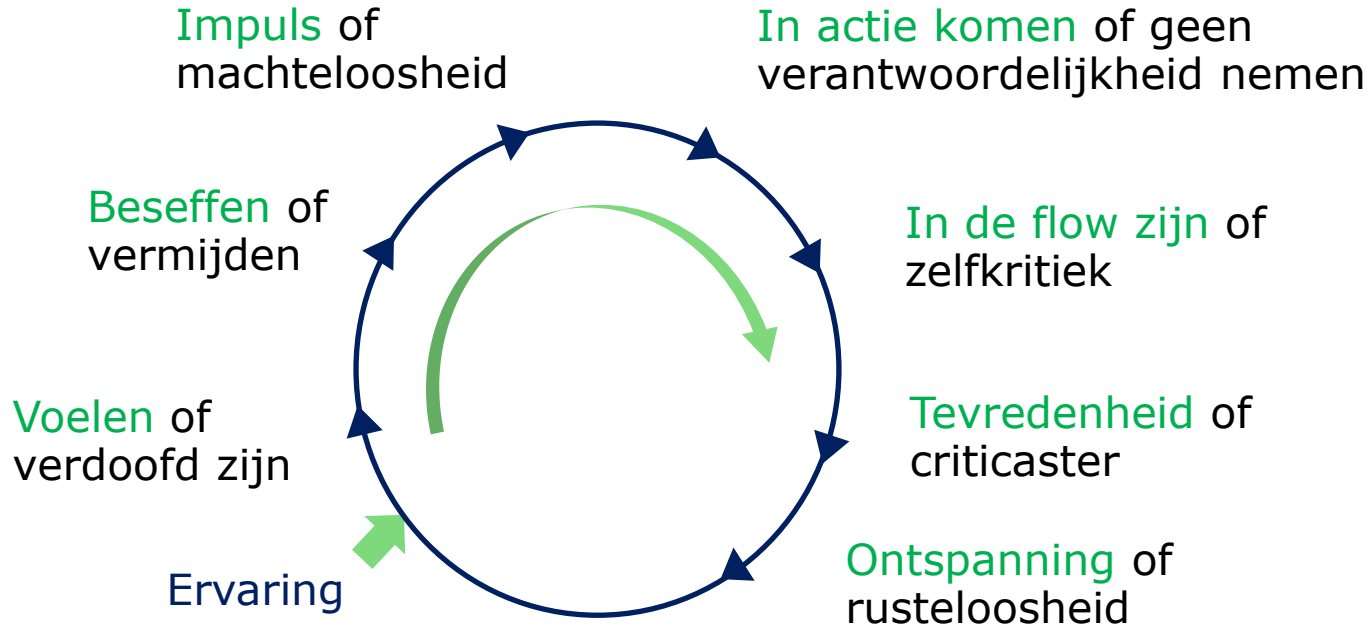


Momenten uit de scheikundeles waarin de toekomst van onze planeet in beeld komt...

- Persistentie van stoffen
- Kringlopen
- Voorzorgbeginsel
- Nieuwe materialen (plastic soep)
- ...



Ervaringscirkel



Waarom is het belangrijk om emoties toe te laten?

- Na het doorvoelen van emoties is het makkelijker om de cyclus succesvol te doorlopen.
- Als je emoties niet toelaat kun je je verdoofd gaan voelen, blijven emoties onbewust en ben je niet in staat om bepaalde dimensies van het vraagstuk tot je door te laten dringen.
- Emoties toestaan is een manier om in contact te zijn met jezelf, bewust te worden en in open contact te kunnen treden met anderen.
- Het wordt dan makkelijker om te reflecteren en op een authentieke manier te communiceren over het onderwerp, bewuste keuzes te maken en uiteindelijk tevreden te zijn.

Hoe ervaren jullie deze cirkel?

Is het herkenbaar?

Wat merk je op bij jezelf?

Wat merk je op in de klas?

Wat doe je daarmee?



The work that reconnects

Joanna Macy

Work That Reconnects Network

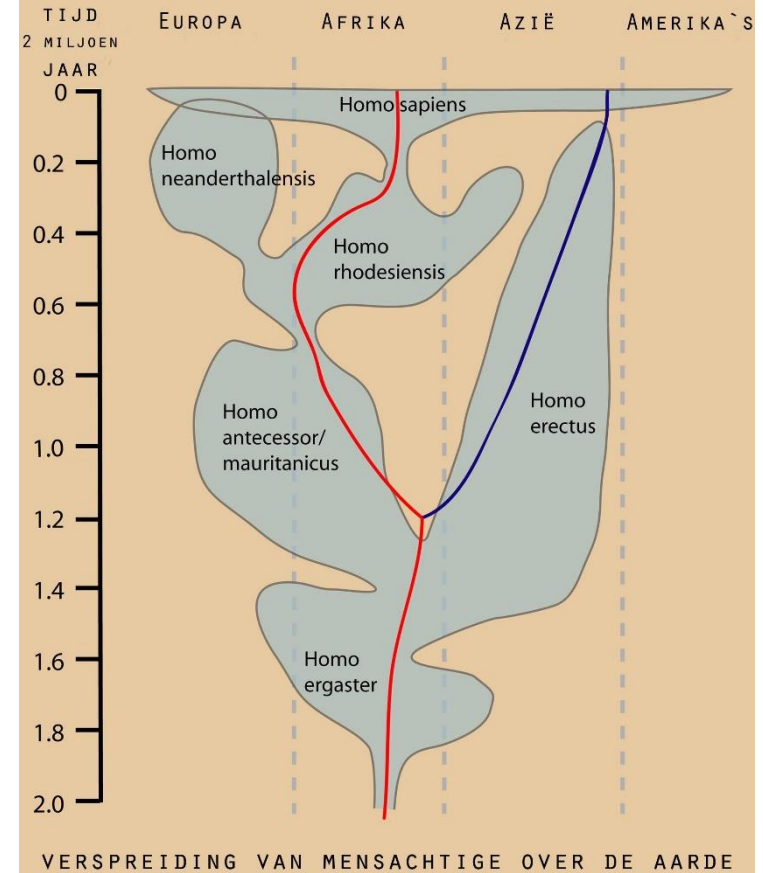


Waarden en perspectieven

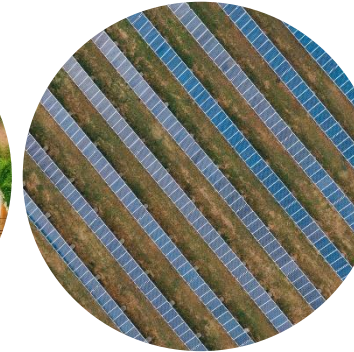
Ervaren dat verschillende mensen van verschillende dingen wakker liggen
maar ook dat je nooit de enige bent die in jouw ervaring.
Je leren inleven in andermans perspectieven.



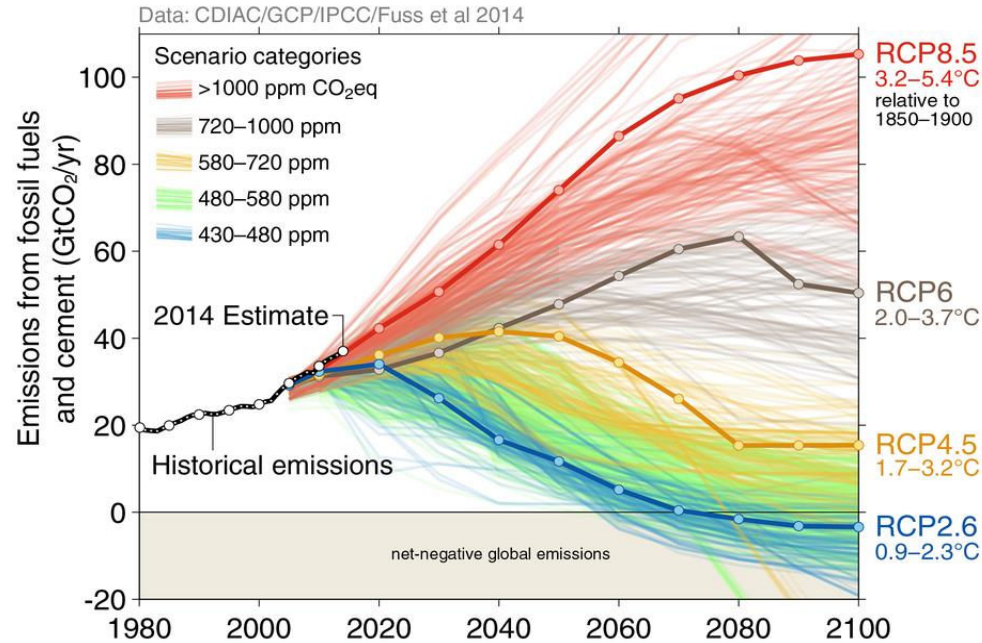
Intergenerationeel perspectief



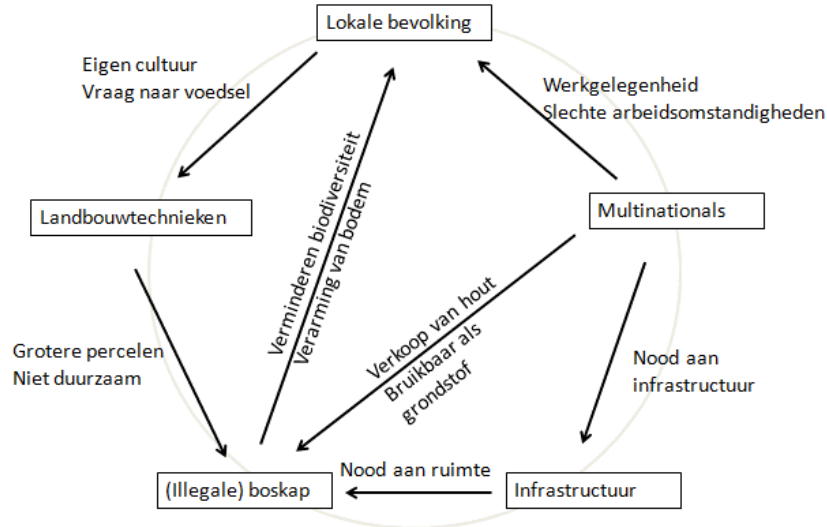
Wat is jouw toekomstbeeld?



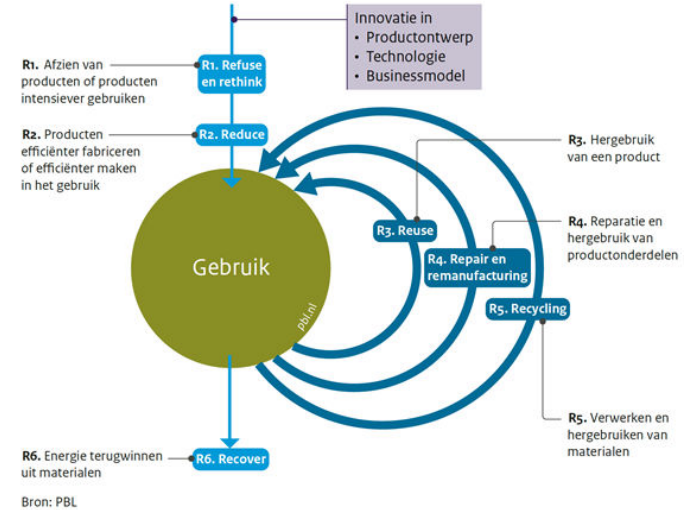
Welke invloed heb je zelf?



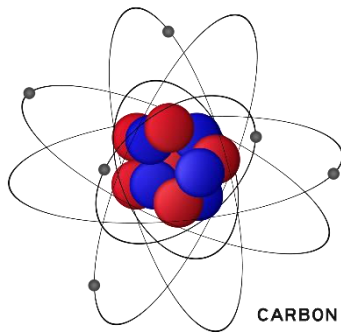
Systeemdenken en nadenken over impact



R-ladder met strategieën van circulariteit



Welke stoffen gaan de wereld veranderen?



Wat is er nodig?



- Een andere verhouding ten opzichte van natuur.
- Leren omgaan met 'wicked problems'.
- Empowerment en 'agency'.

Ecologisch burgerschap

Leerlingen opleiden om:

- veerkrachtig om te kunnen gaan met een complexe wereld
- zelfstandig duurzame keuzes te kunnen maken
- samen mee te bouwen aan een duurzame samenleving
- met de natuur samen te werken in plaats van de natuur uit te buiten

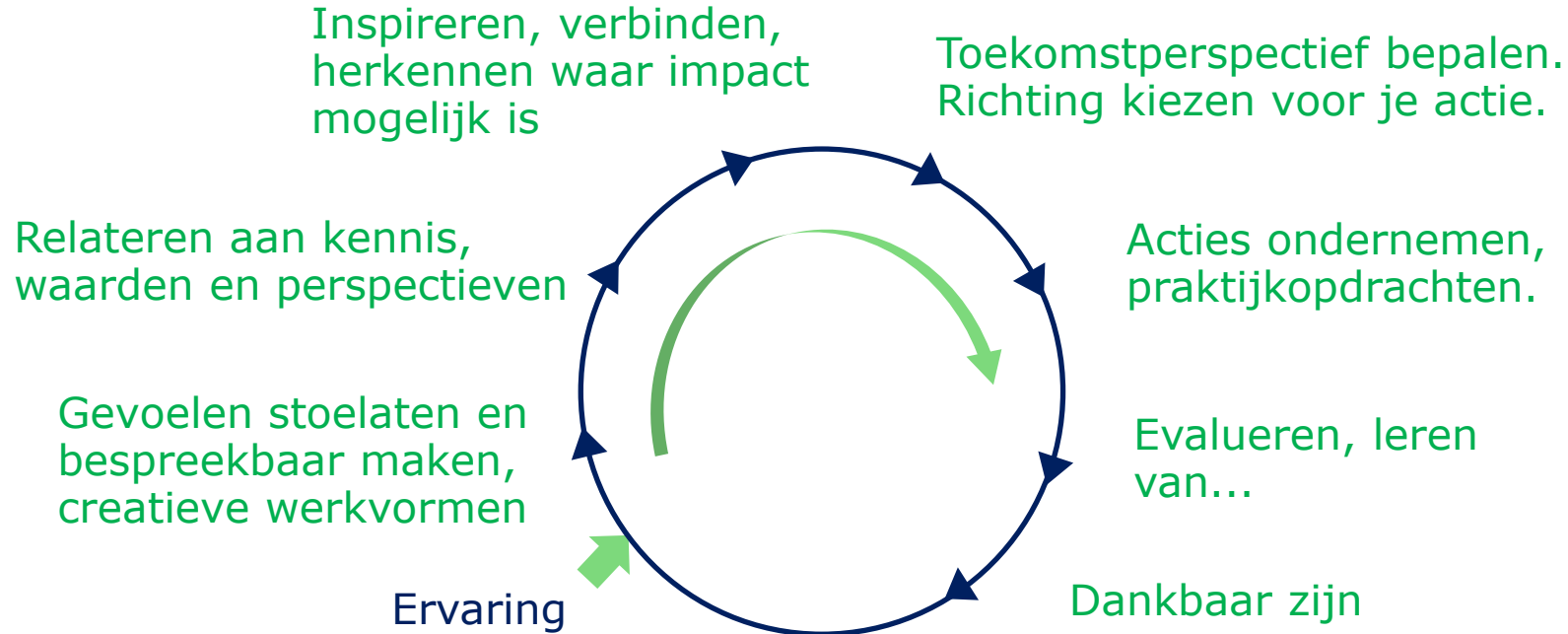


Inner Development Goals (IDG's)

- 1 **Being** — Relationship to Self
- 2 **Thinking** — Cognitive Skills
- 3 **Relating** — Caring for Others and the World
- 4 **Collaborating** — Social Skills
- 5 **Acting** — Enabling Change



Wanneer doe je wat?



Hoe bekwaam voel jij je als docent?



1. Wat doe jij om ruimte te geven aan ervaringen en emoties?
2. Wat doe jij in het verbinden van ervaringen met nieuwe kennis?
3. Wat doe jij in het verbreden naar andere perspectieven?
4. Wat doe jij om empowerment te stimuleren?

Wat zijn jouw uitdagingen?

1. Herkennen wat er speelt bij de leerling
2. Coachingsvaardigheden
3. Gesprekstechnieken
4. Creatief omgaan met de lesstof
5. Zelf onderwijs ontwikkelen
6. Passende werkvormen bedenken
7. Samenwerken met collega's
8. Inhoudelijke deskundigheid
9.



Duurzaamheid is multidisciplinair

1. Integreren in de monovakken
2. Samenwerken tussen monovakken (goed plannen en afstemmen)
3. Vakken integreren: NLT, O&O
4. Multidisciplinaire projectweken
5. Multidisciplinaire praktijkopdrachten integreren in de monovakken
6. Het onderwijs ontwerpen vanuit een ander wereldbeeld

Dromen over het onderwijs van de toekomst



Wat inspireert jou om in actie te komen?



Wat is jouw volgende actie?



Leestips over duurzaamheid en onderwijs

- [Gewoon Doen](#) (Stan Frijters)
- [Sustainable Education](#) (Stephen Sterling)
- [Transformativelearning](#) (Arjen Wals)
- [Plan bèta](#) (NVON)
- [Van ervaring tot duurzaam handelen](#) (artikel in de NVOX)
- [Docentrollen](#) (Eco-Schools)
- [Welkom in het Symbioceen](#) - VPRO

Hartelijk dank voor uw aandacht!

Meer informatie: www.wur.nl/pre-university



Dromen over onderwijs van de toekomst

Hoe ziet jouw onderwijs er in de ideale situatie uit?

- Hoe ziet de leeromgeving eruit?
- Hoe wordt er lesgegeven?
- Met welke thema's ben je bezig?
- Hoe leren de leerlingen?
- Welke competenties doen de leerlingen op?
- Welke competenties heb je als docent nodig?
- Hoe is het verbonden met school en omgeving?

